

Kmalí smo se skobacali skozi. „Iгла“ se imenujete dve visoke in ojstre pečini nad globokim in kakor zid stermim brezdnom, v katerem bobni bistra Savina. Odvzgor ste te dve pečini stisnjene in pri tleh imate luknjo, skozi ktero se lahko korači. V obče ni pot več tako nevaren, kakor so ga nekteri „touristi“ popisali in kakor je res včasih bil, kajti sedaj je v pečovje vsekan. Vendar vertoglavim bi ne bilo varno tū hoditi! Kakošni občutki so nas nahajali tū med golimi planinami, nad globokimi brezdni, — tega ni moč popisati! Nikdar še nismo potovali po tako romantičnem kraju, nikdar nismo vidili toliko sivega skalovja proti sinjemu planu moléti, nikdar nismo čuli tako čudotvornega šumljanja berznega potoka in tako živih, milih glasov gorskih ptic, kakor tū v sredi solčavskih planin! Zares rajsko občutje bilo je to in nam je dodelilo toliko moči, da smo nenadoma prišli, zamaknjeni v občudovanje krasne nature, naš cilj in konec današnjega potovanja.

Bili smo v Solčavi!

Solčava! Kaj bi nek najpopred povedal od tega kraja? Kam bi se obrnil? Na gore ali na selo? — Toliko sem že čul popred pripovedovati od tega štajarsko-švajcarskega kraja in sedaj sem bil sam s svojimi prijatelji na tem mestu. Solnce je zahajalo za goré, nastopila sta mrak in večerni hlad na mesto vročine. Bili smo trudni potovanja in potrebni okrepčanja in počitka. Ker smo slišali že popred, da so gospod župnik v Solčavi gostoljuben slovensk rojak, smo se podali naravno v župnijo prosit prenočišča, pa lej! bilo je že vse polno gostov: imeli so mnogo duhovnov in troje Angležev! Žal jim je bilo, da nam niso mogli dati prenočišča, ter so nam svetovali v selu kje ostati. Pa akoravno niso mogli nas čez noč obderžati, so nam vendar pokazali svojo dobroserčnost: postregli so nam z vinom in kruhom, da je bilo kaj! Okrepčali smo se, da bi bili še tisti večer lahko Bog vé kod po planinah se plazili! Vendar noč ima svojo moč, tedaj se nismo nocoj nikamor več spustili. Prenočili smo pri nekem vaščanu, ki se je veselil svojih gostov, in nam postregel z vsem, česar smo potrebovali.

Drugi dan 21. avgusta smo zarano vstali, pregledali selo in okolico. Solčava je samostana vas v sredi orjaškega skalovja in divjega hostovja s čedno farno cerkevjo, ktera ima eno podružnico. Farna cerkev je Devici Marii posvečena in že nek 500 let stara. Selo je sicer tudi majhno, ljudje pa gostoljubni, priljudni in krotki. Radi postrežejo ptujcu in mu povejo prostovoljno, kod da naj hodi, da pride prav na svoj cilj. Rastí so lepe in večidel visoke in iz njihovega govorjenja veja prost duh. V prvi hip spoznaš njih blago dušo. Samo nekoliko melanholični se mi zdijo. Slovensko govoré prav čedno in krepko. Po povžitem zajterku se podamo na Ojstrico, kamor priti so bile moje največje želje. Šli smo vprek Savine menda kake dve uri in bili smo „v Logarjevi dolini“. Tū smo še le vidili, na kakošne planine, na kakošne ostre pečine smo se vzdignili. Obšel me je obup nekoliko, ko sem vidil stermine in brezdna zijati, neznane oste in večer sneg se bliskati v bliščobi zlate zore. Vendar naprej! kurajža velja. Kdor hoče gledati z Ojstrice, mora na-njo, — sem si mislil in tako tudi moj tovarš Juri. Samo R. si ni upal na goré in je naji zapustil ter se podal v Solčavo nazaj. Jaz in Juri stopava sedaj dalje po Logarjevem dolu, ki je kako pol-drugo uro dolg in četertinko ure širok. V njem prebivata samo dva večja kmeta. Najpremožnejši je Logar, od kterega ima dolinica ime. On ima dosti pepéla na ognjišču; ima dosti volov in krav, lepo število ovác in koz itd. Pridejo celó štajarski Dolenci sém kupovat ovác in koz. Logar napravlja tudi, kakor večji del Solčavcov tako imenovani „solčavski sir“, kteri je prav dober. Kupila sva enega za pol forinta in se živila 4 dni z njim, pa ga še nekaj prinesla domú. Moj in Jurjev namen ni bil samo planine viditi, temoč tudi njih rastlinstvo preiskati. Bila nama je tedaj vsaka še nepoznana gorska cvetlica draga, bila je

zaklad v najini botanični torbici. Ko sva se pri Logarji nekoliko spočila in se s kruhom in s kislim mlekom nasitila, ktero nama je podarila gostoljubna, rudeča in prijazna Logarca, sva koračila na podnožje „Rinke“. Tū zagleda Savina beli dan, — tū se vije iz večne tmine na svet, — tū je prvi izvirk Savinini! Vidila sva še blizo 10 izvirkov. Posebno eden je krasen, kjer perši merzla voda iz pečevja kakor oblak brez vsega šuma in hrupa! To je slap, ne velik pa krasen, in serce se raduje človeku, ko vidi njegovo oko čudotvorno prikazen nature. Komaj sem se nagledal vseh teh slapov! Izvirki vendar v dolino pridši zginejo in se zedinijo pod zemljo v bistro Savino, ktera je v Logarjevem dolu še majhen potok, ki mirno obrača mlinske kolesa. (Konec sledí.)

Národna iz Liburnije.

Sud.

Šal san z divojkon na vodu,
Na vode najden jabuku;
Dal san divojki jabuku,
Da jabuku pravo parti.
Svin ju je pravo delila,
Men ju je krivo partila.
Citan divojku pred pravdu.
„Sudite pravdu vlastela;
Dal san divojki jabuku;
Da jabuku pravo deli;
Svin ju je pravo delila,
Men ju je krivo partila!“
Lahka je pravda med vama:
„Neka j' divojki jabuku,
Neka j' junaku divojka.“
„Hvala vam budi vlastela,
Da ste nam tako sudili!“

Zapisał J. Volčić.

Dopisi.

Iz Gradca 8. apr. * Znano je, da obstoji v Gradcu obertnijska družba, ktera že dvajset let obertnijo tako spešno podpera. Zlasti tistim obertnikom je dobra pomočnica, kteri se hočejo še dalje omikati in izobraziti. K temu pripomore posebno šola za risanje, ktero obiskujejo rokodelski učenci, pa tudi rokodelci in obertniki sami prav pridno ob nedeljah in praznikih. Družba ima tudi biblioteko, v kteri se nahaja že čez 4500 bukev vseh obertnijskih in umetnijskih vednost. Poslednjič gré obertnijski družbi tudi še hvala, da imajo grajski obertniki in rokodelci podpornico, kakor jo imajo že delj časa v Ljubljani in v Celovcu.

Iz Tersta 5. apr. — 3. t. m. se je nad kolodvorom strašna nesreča zgodila. O poldvanajstih predpoldne se je namreč z ondašnjega 21½ sežnjevisocega odkopa sila veliko zemlje kakor plaz za 80 do 90 kubičnih sežnjev utergalo in pokopalo 7 delavcov. 10 nakladavcov je bilo toliko srečnih, da so imeli še čas, v kraj skočiti in tako smerti oditi.

Od sv. Jurja v slovenskih goricah 5. aprila. — Čeravno se nam ljuba spomlad prav prijetno smehlja in nam v veselje že dosti rožic ponuja, nam vendar to veselje grení velika žalost. Zgubili smo namreč 3. dan t. m. svojega občeljubljenega učnika gosp. Janeza Grösslinger-a, ki je po kratki bolezni umerl. Bil je rajni že čez 50 let tukaj za učnika, ter je ljubo mladež z vso gorečnostjo in ljubeznijo podučeval, kar mu je tudi duhovna in svetna vlada z večkratnimi pohvalnimi pismi spričala in že leta 1840 mu čast izglednega učnika podelila. In resnično je bil rajni prav za prav izgleden učnik, ki ni le nadepolno mladež umevno in neutrudjeno učil v vseh potrebnih vednostih, temuč ji je tudi in celi fari svetil z lepim in pobožnim življenjem. Zato pa ga je tudi vsaki ljubil in spoštoval, ki ga je le poznal. Vse to poterjuje njegov po-

greb in veliko solz, ki so za-nj po celi fari bile prelite. Zraven brezštevilne množice, ki se je ta dan od vseh krajev zbrala, je prišlo 15 duhovnikov pokojnemu slednjo čast skazati; večidel teh duhovnih gospodov so nekda k rajnemu v šolo hodili. Pa tudi vsi sosedni gg. učniki so prišli k pogrebu, spričat, kako visoko so rajnega čislali. Spomina vredno je posebno tudi to, da je ravno zdaj bila namerjena visoka vlada, temu izverstnemu učniku zavoljo velike nevtrudljivosti pri podučanju in izrejenju otrok častni križec za zasluge podeliti; al Božja previdnost je drugače sklenila! Naj verlemu možu bode zemljica lahka!

Iz Ljubljane. Že več dni je v gosp. Giontinovi razložbi razpostavljena Vodnikova podoba, katero je naš mojster Franc Zajec iz gipsa naredil. Kdor jo vidi, jo hvali, da je Vodniku prav podobna, in to — se vé — daje Zajcovemu delu največjo vrednost, čeravno tudi zamolčati ne smemo, da je podoba tudi mojstersko vlita. Dopersna, v vsem čevelj visoka podoba se dobí ali bela kakor je gips sam po sebi za 1 fl. 5 krajc. nov. dn., ali pa bronaste barve za 1 gold. 60 krajc. v bukvarnici Giontiniovi. Svesti smo si, da mnogo častiteljev „očeta slovenske poezije“ si bode omislilo ta spominček, in da zlasti vsak slovenski pisatelj si bo na svojo pisno mizo postavil Vodnikovo podobo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Čedalje bolj se kaže, da iz že večkrat omenjenega kongresa, na katerem se imajo laške razpertije poravnati, bo težko kaj — in tako bo splavalo po vodi tudi zadnje upanje, svetu mir ohraniti. Poslanci vseh vlad, ki so v Parizu in kateri vsaki dan slišijo in vidijo, kaj se tam godí, so obupali, da bi se mogla podlaga najti za začetek kongresa. Avstrijska vlada je terjala izperva in terja še danes, naj sardinska vlada poprej ropot orožja ustavi, preden se kongres začne; — sardinska vlada pa od tega noče nič slišati in pravi, da ji za tak kongres celó nič mar ni, v katerem bi imela le na stranski mizi sedeti, le svetovati, pa nič razsoditi. Francozka vlada je s sardinsko opornostjo zadovoljna, in tako se vé, da se ne more to zgoditi, kar je prva potreba za osnovo kongresa. Dalje se pa tudi za gotovo pripoveduje, da je cesar Napoleon rekel, da ne bo nič dovolil, kar bi utegnilo pogodbam od leta 1815 kakoršno koli veljavo dati. Ker pa avstrijska vlada od druge strani terja, da ravno te stare pogodbe ostanejo skozi in skozi veljavne, je očitno, da ni misliti na mirno spravo, tedaj tudi na kongres ne, dokler si ostanejo navskriž-misli. Čedalje bolj se tedaj oblači politično nebo. —

— C. k. ministerstvo je prepovedalo, da zavoljo velike nevarnosti fabrike, ktere izdelujejo užigalice (klinčke) z navadnim fosforjem, ne smejo nikoli rabiti klorkalija.

— Veliki škof dunajski, kardinal Rauscher, kateri je več mescov v Rimu bival, pride ta teden na Dunaj nazaj.

— Mikavno je sedanji čas vediti, kako močne so armade in ladije, posamnih evropskih držav. Toraj podamo tukaj pregled evropskih armad, kakor ga je spisal pruski oficir Goetsch:

Deržave	Št. vojakov	Št. ladij	Št. kanón
Francozko	409,062	461	12,610
Velika Britanija	222,874	538	15,791
Avstrija	700,000	135	852
Prusija	541,108	55	265
Rusija	833,462	158	—
Nemška zveza (brez Avstrije in Prusije)	361,596	—	—
Belgija	73,718	7	42
Danija	27,420	116	932
Gerško	9686	26	148

Deržave	Št. vojakov	Št. ladij	Št. kanón
Italija:			
Rimsko	16,959	—	—
Modena	9,956	—	—
Napolitansko	143,586	98	832
Parma	5672	—	—
Sardinija	47,915	29	436
Toskana	7,205	—	—
St. Marino	1390	—	—
Nizozemsko	58,485	86	1740
Portugalsko	25,194	37	362
Švedsko in Norvežko	158,337	1039	—
Švajca	108,000	—	—
Španija	200,401	87	887
Turčija	209,152	70	—
Moldava, Valahija, Serbija in Črna gora	61,644	—	—

Iz Rusije. Telegraf je naznanil iz Petrograda, da je šel ruski minister knez Gorčakov 9. t. m. iz Petrograda v Pariz h konferencijam zastran Moldove in Valahije. Po takem so se konferencije 7. dan t. m. brez njega začele, in taka je tudi, ako je res, kar se bere v časnikih, da še knez Gorčakov iz Petrograda ni stopinje storil, da bi v Pariz šel.

Iz Srbije. V Belem gradu zlo govoré, in skoraj je verjetno, da bo posihmal v Kragujevcu národna skupščina, ktera bo imela privoliti, da se 34,000 vojakov nabere in se dnarji za to dovolijo.

— General Klapka, znan iz poslednje ogerske vojske, pride, kakor je brati, v kratkem v Serbijo; sliši se, da ga pošlje francozka vlada tje.

— Knez Mihael je zapustil 27. marca Beli grad. Poseben parobrod je prišel iz Semuna po-nj. Velika množica ljudi ga je spremila v to mesto. Knez gré najprvo na Dunaj, potem „pravijo“ se bo podal v Berlin, Pariz in London. Ker se je tako hitro na pot napravil in ker je knez Miloš tako nenadoma v to dovolil, je misliti, da potuje iz političnih namenov.

Iz Černe gore. Novorojena hčerka kneza Danila je dobila pri kerstu ime Aleksandrina Evgenija in 50,000 gold., ktere so ji Černogorci, njeni starši in žlahta podarili. — Komisija za uravnanje meje med Černo goro in Turčijo je v Kotaru in bo skoraj začela svoje opravila.

Iz Italije. Iz Napolitanskega. Kralj je dal povelje, naj se berž berž pripravi osmero parnih fregat, da se bodo vojaki z njimi prepeljavali, kamor bo treba, ako se kaka prekucijska poskušnja od kod privali. Sploh se pripravljajo tudi tu silno za vojsko. Poslednje novice pripovedujejo, da najvišja gospôda na Napolitanskem neki terja, da bi se namesti sedanje vlade upeljala ustavna, in bi jim utegnilo v sedanjih laških homatijah toliko ložeje obveljati, ker je kraljeva boleznin po razsodbi peterih v posvet poklicanih zdravnikov tako huda, da se ne bo dala več ozdraviti.

— Iz Sardinskega. Da se Francozi tik savojske meje utaborjujejo, je gotovo in da nismo dalječ od vojske, se vidi iz tega, da so stanice, sobe, hleve, skedna in kolarnice ob Turinu, če so bile le za oddati, za franczko armado pripravili, ktera ima čez goro Cenis priti.

— Vlada je sklenila, reservo poklicati, in „Italia“ piše, da je prišlo mnogo Lahov iz Amerike v Genovo, z namenom, se tudi za svobodo italijansko bojevat. — In „Opinione“ piše, da je francozka vlada vprašati dala upravnije sardinskih železnic, koliko vojakov bi mogle v enem dnevu prepeljati. Odgovorilo se je nek, da 150,000 v štirih dneh. (?)

— Kako zlo se je vlada prekanila, ko je mislila, da bo vse kar orožje zgrabilo, priča najbolj to-le: „Gazzeta du Midi“ piše iz Nizze: „Dva korporala sta mogla nekoga moža s silo na barko vleči, za njim pa je tekla nje-